

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ



249525



การพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่าย
เยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม
THE DEVELOPMENT OF YOUTH UNDERSTANDING AND PARTICIPATION
IN THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY AND THE
SETTING UP OF YOUTH NETWORKS IN SECONDARY
SCHOOLS VIA GROUP PROCESS

นางสาวพรรณวดี พันธุวงษา

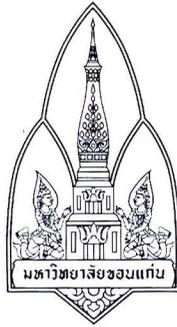
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2553

๒๐๖๕๓๕๓๓

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ



249525



การพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่าย
เยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

THE DEVELOPMENT OF YOUTH UNDERSTANDING AND PARTICIPATION
IN THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY AND THE
SETTING UP OF YOUTH NETWORKS IN SECONDARY
SCHOOLS VIA GROUP PROCESS



นางสาวพรรณวดี พันธุ์วงษา

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

การพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่าย
เยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

นางสาวพรรณวดี พันธวงษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2553

**THE DEVELOPMENT OF YOUTH UNDERSTANDING AND PARTICIPATION
IN THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY AND THE
SETTING UP OF YOUTH NETWORKS IN SECONDARY
SCHOOLS VIA GROUP PROCESS**

MISS PHANNAWADEE PHANTUWONGSA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATION PSYCHOLOGY AND COUNSELING
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2010

พรรณวดี พันธวงษา. 2553. การพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร. นีออน พิณประดิษฐ์

บทคัดย่อ

249525

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน 2) ศึกษาผลของกระบวนการกลุ่มต่อการพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนและการสร้างเครือข่ายเยาวชน 3) ประเมินโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายเยาวชน โดยแบ่งการวิจัยเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 สำรวจความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนชาย-หญิง อายุระหว่าง 15- 18 ปี กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 437 คน ระยะที่ 2 สร้าง โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน ระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนขามแก่นนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 47 คน กลุ่มควบคุมคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/8 โรงเรียนขามแก่นนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 48 คน และระยะที่ 4 ประเมินโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายเยาวชน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนในจังหวัดขอนแก่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.79 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.8 แสดงว่ามีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเท่ากับ 40.03 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.7 แสดงว่ามีการเข้าถึงอยู่ในระดับน้อย และพบว่าเยาวชนมีความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าเยาวชนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางเศรษฐกิจ

2. ประสิทธิภาพของโปรแกรมกระบวนการกลุ่มต่อการพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างเครือข่ายเยาวชน พบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความ

249525

เข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายเยาวชน พบว่าเยาวชนที่ เข้าร่วมโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม สามารถสร้างเครือข่าย ได้ 6 เครือข่าย เกิดโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 6 โครงการ และผลการประเมินโครงการมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 81- 85 คะแนน จัดอยู่ในเกณฑ์ดีมากทุกกลุ่ม

ข้อเสนอแนะสำคัญ ในการใช้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควรจัดโปรแกรมให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมของเยาวชน

Panwadee Pantuwongsa. 2010. **The Development of Youth Understanding and Participation in the Philosophy of Sufficiency Economy and the Setting Up of Youth Networks in Secondary Schools via Group Process.** Master of Education Thesis in Educational Psychology and Counseling, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Neon Pinpradit

ABSTRACT

240525

The purposes of the present research were 1) to study youth's understanding of the Philosophy of Sufficiency Economy and their participation in the Philosophy, 2) to study the effect of group process on the development of youth's understanding and participation in the Philosophy and the setting up of youth networks, and 3) to assess youth networks' success in the Sufficiency Economy Project. The research was carried out in four phases. The first phase involved a survey of the youth's understanding of the Sufficiency Economy Philosophy and their participation in the Project. The sample used at this phase consisted of 437 female and male grades 10 - 12 students, ages between 15 and 18 years old, who were attending secondary schools in the Khon Kaen Educational Service Area 1 during the second semester of the 2008 academic year. The second phase was for the drawing up of a group process program for the development of youth understanding of the Philosophy of Sufficiency Economy and their participation in the program, and the setting up of youth networks. The third phase was to investigate the effectiveness of the group process program for the development and participation in the Philosophy of Sufficiency Economy project and youth networks. An experimenting group consisting of 47 grade-11 students in Classroom 5/6 at Kham Kaen Nakorn School and a control group consisting of 48 grade-11 students in Classroom 5/8 at the same school, during the second semester of the 2009 academic year, were used for the study. The fourth phase was for the assessment of the success of the youth network's project.

Results of the study:

249525

1. The sample group showed a “high” level of understanding of the Philosophy of Sufficiency Economy $X = 89.79$ (74 %), where as their participation in the Sufficiency Economy was at a “low” level $X = 40.03$ (66.7%);

2. On the aspect of the effectiveness of the group process program for the development of the understanding and participation in the Sufficiency Economy, it was found that 1) the students’ post-experimental level of understanding and participation in the Sufficiency Economy was significantly higher than their pre-experimental one at the .01 level, and 2) the experimental group’s understanding and participation in the Sufficiency Economy was significantly higher than the control group’s at the .01 level;

3. Results of the assessment of the youth networks’ project on Sufficiency Economy showed that the youth who participated in the group process were able to set up 6 networks and had created 6 projects relating to the Philosophy of Sufficiency Economy, and their assessment mean scores ranged from 81 to 85 which indicate that the success of each group was at an “excellent” category.

Significant suggestion: In using group process program for the development of understanding and participation in the Philosophy of Sufficiency Economy, the organizer should be ascertained that the program fits in well with the youth’s social context.

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับทุนสนับสนุนการค้นคว้าและวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์
จากโครงการทุนวิจัยมหาบัณฑิต สกว. ด้านมนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์
ประจำปีงบประมาณ 2552

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. นีออน พิณประดิษฐ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และเสนอข้อคิดเห็นอย่างมีคุณค่าต่อการทำวิทยานิพนธ์ตลอดจนช่วยตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ไชยพันธุ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร. สำเร็จ ยุธชัย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์ชลายุทธ ครูทเมือง อาจารย์วิไลลักษณ์ ชูสกุล และอาจารย์พาสุข เลิศพรประสพโชค ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ตามกระบวนการวิจัย เป็นไปอย่างราบรื่น

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู และนักเรียน โรงเรียนขามแก่นนคร ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษาทุกท่านที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ คุณอุดม พันธุ์วงษา คุณรัชดาภรณ์ พันธุ์วงษา บิศา-มารดา และครอบครัวอันเป็นที่รักที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
คำอุทิศ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. คำถามการวิจัย	4
3. วัตถุประสงค์	4
4. ประโยชน์ที่ได้รับ	4
5. ขอบเขตของการวิจัย	5
6. นิยามปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
1. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	7
2. การสร้างเครือข่ายเยาวชน : ความหมายและการประเมิน	14
3. กระบวนการกลุ่มกับการพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
1. ระยะเวลาที่ 1 สัมภาษณ์ระดับความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน	31
2. ระยะเวลาที่ 2 สร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างเครือข่ายเยาวชน	37
3. ระยะเวลาที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างเครือข่าย	48
4. ระยะเวลาที่ 4 การประเมินโครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่ายเยาวชน	49

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	ผลการปรับแก้โปรแกรมกระบวนการกลุ่มหลัง ลองใช้ 39
ตารางที่ 2	โครงสร้างโปรแกรมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการเข้าถึง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างเครือข่ายเยาวชน 44
ตารางที่ 3	แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเข้าใจ การเข้าถึงปรัชญา เศรษฐกิจของเยาวชนในจังหวัดขอนแก่น 51
ตารางที่ 4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้าน โดยแบ่งตามเพศ 52
ตารางที่ 5	แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ละด้าน 52
ตารางที่ 6	แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง เป็นรายชื่อ 53
ตารางที่ 7	แสดง ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงรายชื่อ 55
ตารางที่ 8	แสดง ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเข้าใจและการเข้าถึงปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม ของกลุ่มทดลอง 59
ตารางที่ 9	ตารางแสดง ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเข้าใจและการเข้าถึง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนหลังเข้าร่วมโปรแกรมกระบวนการกลุ่ม ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 60
ตารางที่ 10	สรุปผลการดำเนินงานของเครือข่ายเยาวชน 67
ตารางที่ 11	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนประเมินผล โครงการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของเครือข่ายเยาวชน 69

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	29
ภาพที่ 2	กรอบวิธีการดำเนินการวิจัย	50